

Ed. **364. Frumvarp til laga** [210. mál]

um breyting á umferðarlögum, nr. 40 23. apríl 1968, sbr. lög nr. 55 12. maí 1970.

(Lagt fyrir Alþingi á 94. löggjafarþingi, 1973—1974.)

1. gr.

70. gr., sbr. 2. gr. laga nr. 55 12. maí 1970, breytist sem hér segir:

a. 1. mgr. orðist svo:

Eiganda skráðs, vélknúins ökutækis er skylt að kaupa í váttryggingafélagi, sem viðurkennt er af dómsmálaráðherra, og halda við váttryggingu fyrir ökutæki sitt, sem nemi kr. 2 000 000.00 fyrir létt bifhjól, kr. 3 000 000.00 fyrir dráttarvél, kr. 3 000 000.00 fyrir bifhjól og kr. 6 000 000.00 fyrir bifreið.

b. Í stað „kr. 200 000.00“ í 2. mgr. komi: kr. 400 000.00.

2. gr.

Við 86. gr., sbr. 5. gr. laga nr. 55 12. maí 1970, bætist ný málsgrein, svo hljóðandi:

Vátryggingafélög þau, sem fengið hafa viðurkenningu samkvæmt 70. gr., skulu greiða $1\frac{1}{2}\%$ af iðgjaldatekjum þeirra vegna lögboðinna ábyrgðartrygginga ökutækja til umferðarslysavarna, er renni til Umferðarráðs. Skulu framlög þessi greidd ársfjórðungslega og miðast við iðgjaldatekjur ársins á undan. Endanlegt uppgjör fer fram, þegar ársreikningar hvers félags liggja fyrir. Það, sem á kann að vanta til þess að þessar tekjur nægi til að standa undir rekstri Umferðarráðs, greiðist úr ríkissjóði.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Ákvæði 1. gr. koma þó til framkvæmda 1. mars 1974.

Jafnframt fellur úr gildi 2. gr. laga nr. 55 12. maí 1970.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Vátryggingarfjárhæðir fyrir hina lögboðnu ábyrgðartryggingu ökutækja hafa verið óbreyttar frá 1. maí 1970, en þá voru þær með lögum nr. 55 12. maí 1970 um breyting á umferðarlögum hækkaðar um 50% eftir að hafa verið óbreyttar frá árinu 1965. Vegna verðlagsþróunar þeirrar, sem síðan hefur orðið, er lagt til, að vátryggingarfjárhæðir þessar verði tvöfaldaðar, en eins og nú er hefur gildi vátryggingarfjárhæðanna rýrnað svo, að skyldutryggingin er eigi lengur fullnægjandi, hvorki fyrir eigendur ökutækja né þá, sem fyrir tjóni verða. Eru tillögur þær, sem felast í 1. gr., gerðar með það í huga að auka öryggi þessara aðila til samræmis við þróun verðlags. Með þessari breytingu tvöfaldað, að óbreyttum lögum, eigin áhætta þess, sem fébótaábyrgð ber á tjóni samkvæmt 1. mgr. 73. gr. umferðarlaga, sbr. 1. gr. laga nr. 23 3. maí 1972.

Með breytingu á umferðarlögunum á árinu 1970 voru lögfest ákvæði um Umferðarráð, sem sett hafði verið á stofn í ársbyrjun 1969. Í lögum þessum voru eigi ákvæði um fjármögnun til starfsemi ráðsins, en gert var ráð fyrir því, að sá kostnaður greiddist úr ríkissjóði, að því leyti sem aðrir aðilar stæðu eigi undir honum.

Verkefni Umferðarráðs eru mörg og margvísleg, en vegna fjárskorts hefur ráðið ekki getað framkvæmt þau nema að takmörkuðu leyti. Hitt er hins vegar óumdeilanlegt, að þau verkefni, sem Umferðarráð hefur getað sinnt fram til þessa, hafa stuðlað að bættri umferðarmenningu og átt sinn þátt í að draga úr slysum í umferðinni og vekja vegfarendur til umhugsunar um umferðar- og öryggismál og þann mikla vanda, sem á þessu sviði er við að stríða.

Til að bæta úr brýnni fjárbörf til umferðarslysavarna er hér lagt til, að hluti ($1\frac{1}{2}\%$) af iðgjaldatekjum vegna lögboðinnar ábyrgðartryggingar ökutækja, þ. e. brúttóiðgjöld að frádrögnum afslætti (bónus), skuli renna til Umferðarráðs í þessu skyni. Heildariðgjöld ábyrgðartrygginga tilheyrandi árinu 1972, sem er síðasta árið, sem tölur liggja fyrir um, námu 268 millj. kr. Ef þessi ákvæði hefðu verið í gildi á árinu 1973, hefðu því um 4 millj. kr. gengið til umferðarslysavarna auk framlags á fjárlögum, sem nam 3 724 þús. kr.

Með þessum tekjustofni, ef að lögum verður, ætti að vera skapaður grundvöllur fyrir aukinni starfsemi Umferðarráðs, enda er ekki gert ráð fyrir, að framlag ríkissjóðs falli niður. Þótt þessi tekjustofn verði upp tekinn.

Ekki er óeðlilegt, að vátryggingafélög þau, sem leyfi hafa fengið til reksturs þessarar tryggingargreinar, greiði þetta framlag, því að ætla verður, að með aukinni starfsemi Umferðarráðs á sviði umferðarslysavarna dragi úr tjónum af völdum ökutækja og þeim fækki og umferðin í heild verði öruggari.

Gert er ráð fyrir því, að ákvæði um framlag vátryggingafélaga taki gildi þegar á yfirstandandi ári, miðað við iðgjöld þeirra árið 1973. Ákvæði um hækkun vátryggingarfjárhæða taki hins vegar gildi 1. mars 1974 við upphaf nýs tryggingartímabils.